

گفت و گو با علی اکبر فرزای، دیپلمات پیشین درباره مواضع اروپا در جنگ تحمیلی علیه ایران

اروپا درگیر پرونده اوکراین است

گفت و گو

گروه دیپلماسی - علی اکبر فرزای، دیپلمات پیشین ایران در اروپا، در گفت‌وگو با ما روند واکنش‌های اروپایی را واکنشی منطقی از سوی اروپایی‌ها می‌داند. به گفته او، تجربه‌های گذشته، از جنگ‌های عراق و افغانستان گرفته تا فشارهای تحریمی و بحران‌های منطقه‌ای، اروپایی‌ها را به این نتیجه رسانده که شرکت در ابتکارات نظامی آمریکا می‌تواند استقلال فراتر از تأمین منافع کوتاه‌مدت واشنگتن معتقد است. فرزای می‌گوید نقش خود را فراتر از تأمین منافع کوتاه‌مدت واشنگتن تعریف و ضمن رعایت موازین دیپلماتیک، استقلال تصمیم‌گیری خود را تقویت کند.

او با تأکید بر این نکته که «اروپا دیگر نمی‌خواهد مهره‌ای در طرح‌های جاه‌طلبانه آمریکا باشد»، می‌گوید این رویکرد می‌تواند به کاهش تنش در منطقه کمک کند. از نگاه فرزای، بیانه‌های اخیر، پیام روشنی به واشنگتن دارند: اروپا مسیر خود را انتخاب کرده و حاضر نیست به‌راحتی وارد جنگی شود که مستقیماً منافع امنیتی و تجاری آن را تهدید کند.

دولت ترامپ، موضوع تعرفه‌های تجاری بود. واشنگتن در چهارچوب سیاست «اول آمریکا» تعرفه‌هایی را بر کالاهای اروپایی، به‌ویژه در حوزه فولاد و آلومینیوم اعمال کرد؛ اقدامی که واکنش‌های تندی در بروکسل و پایتخت‌های اروپایی به همراه داشت. این تصمیم از نگاه بسیاری از سیاستمداران اروپایی نه‌تنها یک اختلاف تجاری ساده، بلکه نشانه‌ای از تغییر رویکرد آمریکا نسبت به متحدان سنتی خود بود. همزمان، مسأله امنیت اروپا نیز به یکی از محورهای اختلاف تبدیل شد. ترامپ بارها کشورهای اروپایی عضو ناتو را به دلیل آنچه «سهم ناکافی در هزینه‌های دفاعی» می‌نامید، مورد انتقاد قرار داد و از آنان خواست سهم بیشتری از هزینه‌های امنیتی خود را برعهده گیرند. این موضع‌گیری‌ها به تدریج در میان رهبران اروپایی این نگرانی را تقویت کرد که اتکای کامل به چتر امنیتی آمریکا ممکن است در بلندمدت با چالش‌های جدی مواجه شود.

در نتیجه همین تحولات، بحث «استقلال راهبردی اروپا» بیش از گذشته در محافل سیاسی و امنیتی قاره سبز مطرح شد. بسیاری از روابط فرآتلانتیکی در سال‌های اخیر، به‌ویژه با روی کار آمدن دولت دونالد ترامپ، وارد مرحله‌ای پر تنش و پیچیده شده است. کشورهای اروپایی از همان ابتدای حضور ترامپ در کاخ سفید دریافته که با رویکردی متفاوت از سنت‌های پیشین سیاست خارجی آمریکا مواجه هستند؛ سیاست‌هایی که بیش از آنکه بر همکاری‌های چندجانبه و اتحاد‌های سنتی غرب استوار باشد، بر اولویت دادن به منافع ملی آمریکا و بازتعریف روابط اقتصادی و امنیتی با متحدان تأکید داشت. یکی از مهم‌ترین نقاط اختلاف میان اروپا و

در ابتدا برخی تصور می‌کردند کشورهای اروپایی وارد جنگ شوند و همراهی بیشتری نشان دهند، اما اکنون نشانه‌ها حاکی از آن است که کشورهایی مانند آلمان و انگلیس تمایل چندانی برای ورود مستقیم به این درگیری ندارند. آیا این رویکرد به معنای تأکید آنان بر مسیر دیپلماتیک است یا اینکه نمی‌خواهند در تنش‌ها درگیر شوند و شاید از پیامدهای آن نگرانند؟

روابط فرآتلانتیکی در سال‌های اخیر، به‌ویژه با روی کار آمدن دولت دونالد ترامپ، وارد مرحله‌ای پر تنش و پیچیده شده است. کشورهای اروپایی از همان ابتدای حضور ترامپ در کاخ سفید دریافته که با رویکردی متفاوت از سنت‌های پیشین سیاست خارجی آمریکا مواجه هستند؛ سیاست‌هایی که بیش از آنکه بر همکاری‌های چندجانبه و اتحاد‌های سنتی غرب استوار باشد، بر اولویت دادن به منافع ملی آمریکا و بازتعریف روابط اقتصادی و امنیتی با متحدان تأکید داشت. یکی از مهم‌ترین نقاط اختلاف میان اروپا و

جهان

بدون روتوش

محمد محسن فایزی

کارشناس مسائل فلسطین

از تغییر رفتار به تحریک داخلی

با رسیدن جنگ به روز دوازدهم و تداوم ثبات و تحکیم جمهوری اسلامی ایران بر میدان و خیابان، به نظر می‌رسد ممکن است دشمن پلن‌های دیگری را زودتر وارد معادلات کند. با طولانی شدن جنگ و فشارهای مختلف رسانه‌ها، سناتورهای حتی طرفداران ترامپ در آمریکا برای ادامه پرهزینه جنگ، تحلیلگران صهیونیست هشدار داده‌اند که ممکن است ترامپ زودتر از زمان لازم، پایان جنگ و پیروزی خودش را اعلام کند. این نگرانی زمانی خودش را بیشتر نشان می‌دهد که نشانه‌هایی از رسیدن به اهدافشان را هم نمی‌بینند. به طور مثال روزنامه عبری دیپووت آحرانوت در مطلبی نوشت: «نظام ایران به زودی فرو خواهد شایید، هیچ نشانه‌ای دلیلی وجود ندارد و این فرضیه‌ای را که ظاهراً برای آن گرد هم آمده‌ایم، تضعیف می‌کند.» همچنین روزنامه عبری هآرتس اعتراف کرد: «مقامات ارشد امنیتی نمی‌توانند تضمین کنند که ادامه فشار نظامی منجر به فروپاشی نظام در تهران خواهد شد. با وجود حملات و ترور، این تصور وجود دارد که نظام (ایران) هنوز بر اوضاع مسلط است و قادر به هماهنگی اقدامات خود علی‌رغم حمله شدید است.»

اما ژنرال کابین عضو کابینه نتانیاهو دیروز در سخنانی گفته است: «ما نمی‌توانیم نظام ایران را از آسمان تغییر دهیم، در این صورت مردم ایران باید آن را تغییر دهند، اما این بستگی به خودشان دارد.»

در همین راستا، دیروز نتانیاهو برای دومین بار در طول جنگ پیامی خطاب به ایرانی‌ها منتشر کرد و در آن مدعی شد، اسرائیل به کمک شما آمد و حالا نوبت شماست که این فرصت را از دست ندهید! منظور نتانیاهو از این اقدام دقیقاً همان سخن فردای جنگ ۱۲ روزه بود که در خصوص توقف جنگ در پاسخ به سوال خبرنگاران گفته بود: «جنگ ادامه پیدا می‌کرد چیزی تغییر نمی‌کرد، کودتا (شورش) باید از درون باشد.» این تکاپوی نخست‌وزیر کودک کش رژیم صهیونیستی همچنین به این معناست که میدان نظامی به نفع اسرائیل و ایالات متحده پیش نمی‌رود. در همین راستا سرکرده جریان ضد ایرانی خارج نشین که عروسک خیمه شب بازی جریان جهانی صهیونیستی است در پیامی گفته است، فعلاً برای در امان ماندن از جنگ در خانه بمانید اما به زودی فرارخوان خواهیم داد.

این دو اقدام، نشان می‌دهد که آنها به دنبال مقدمه‌سازی برای رفتن به گام‌های بعدی و امتحان آخرین فرصت‌شان برای تغییر رفتار و بی ثبات سازی ایران هستند. در این مرحله توجه به وحدت ملی و پرهیز از اقدامات به ظاهر کوچک نفرت‌برانگیز باید دوچندان شود.

تجربه

جنگ‌های عراق و افغانستان رویکرد یکجانبه‌گرایانه آمریکا در چهارچوب سیاست اول آمریکا و نظام اعمال تعرفه علیه شرکای سابق از جمله عواملی است که اروپایی‌ها را نسبت به همراهی با آمریکا در این جنگ محتاط کرده است

و طبیعی است که تحولات مربوط به اوکراین حساسیت‌های خاص خود را در قاره اروپا ایجاد کرده باشد. با وجود این، نباید فراموش کرد که ایران و اروپا سابقه‌ای طولانی از روابط دارند و اروپا در طول دهه‌های گذشته یکی از شرکای مهم ایران به شمار می‌رفته است.

البته تجربه‌هایی مانند رفتار اروپا در پرونده برجام و عدم ایفای تعهداتش در قبال این توافق نشان داده که در برخی مقاطع، فاصله‌های میان انتظارات ایران و عملکرد اروپایی‌ها شکل گرفته است. این در حالی است که سیاست‌های یکجانبه‌گرایانه ترامپ، چه در حوزه تجارت و چه در مسائل امنیتی در سال‌های اخیر فاصله قابل توجهی میان واشنگتن و پایتخت‌های اروپایی ایجاد کرده است؛ فاصله‌ای که می‌توانست زمینه‌ای برای تعاملات متوازن‌تر میان ایران و اروپا فراهم کند.

آیا تجربه جنگ‌های گذشته باعث شده اروپا این بار در قبال تنش‌های خاورمیانه محتاط‌تر عمل کند؟

بله، اکنون به نظر می‌رسد اروپایی‌ها تمایل چندانی ندارند تا خود را درگیر سیاست‌های اروپا در این جنگ محتاط‌تر عمل کنند.

پرهزینه آمریکا کنند، به‌ویژه در منطقه حساس خاورمیانه. نشانه‌هایی از این رویکرد در مواضع برخی رهبران اروپایی دیده می‌شود. رفتار محتاطانه کشورهایی مانند آلمان و همچنین مواضع امانوئل مکران نشان می‌دهد که اروپا تلاش می‌کند با دقت بیشتری تحولات منطقه را دنبال کند.

این رویکرد را می‌توان نشانه‌ای از نوعی ملاحظه‌کاری سیاسی در اروپا دانست؛ تلاشی برای آنکه منافع ملی و منطقه‌ای خود را قربانی رقابت‌های راهبردی واشینگتن نکند. تجربه‌های گذشته، از جمله جنگ‌های عراق و افغانستان، برای اروپا یادآور این واقعیت بوده که همراهی کامل با سیاست‌های نظامی آمریکا همواره نتایج مطلوبی به همراه نداشته است.

در چنین شرایطی، اگر این رویکرد محتاطانه در اروپا تداوم یابد، می‌تواند فرصتی برای کاهش تنش‌ها و جلوگیری از گسترش بحران در منطقه فراهم کند.

راهبرد کلی اروپایی‌ها در جنگ جاری چیست؟

روابط ایران و اروپا تنها به مناسبات سیاسی محدود نمی‌شود. سابقه طولانی ارتباطات میان دو طرف نشان می‌دهد که ایران و اروپا در بسیاری از حوزه‌ها می‌توانند بطور بالقوه نقش مکمل یکدیگر را ایفا کنند. از ظرفیت‌های انرژی و بازار ایران گرفته تا توان صنعتی و فناوری اروپا، زمینه‌های متعددی برای همکاری وجود دارد که در صورت وجود اراده سیاسی می‌تواند بار دیگر فعال شود.

برخی مواضع محتاطانه در قبال تحولات منطقه‌ای از جمله جنگ جاری علیه ایران نشان می‌دهد که کشورهای اروپایی تلاش می‌کنند رویکرد محافظه‌کارانه‌تری اتخاذ کنند.

چنین رویکردی می‌تواند در تثبیت شرایط و جلوگیری از تشدید تنش‌ها نقش مهمی ایفا کند؛ چرا که پرهیز از مداخله در بحران‌ها یکی از عوامل مهم در جلوگیری از گسترش درگیری‌ها به شمار می‌رود.

تجربه‌های گذشته نیز در شکل‌گیری این نگاه محتاطانه بی‌تأثیر نبوده است. اروپایی‌ها در پرونده‌هایی مانند جنگ‌های عراق و افغانستان دریافته‌اند که همراهی کامل با برخی سیاست‌های مداخله‌جویانه می‌تواند هزینه‌های سنگینی به همراه داشته باشد. همین تجربه‌ها موجب شده است که امروز با احتیاط بیشتری به تحولات منطقه‌ای نگاه کرده و تلاش کنند وارد جنگ نشوند.

در چنین فضایی، اگر این رویکرد در اروپا ادامه یابد، می‌تواند زمینه‌ای برای کاهش تنش میان ایران و اروپا فراهم کند. این مسأله نه‌تنها به نفع دو طرف خواهد بود، بلکه می‌تواند به کاهش تنش‌ها و ایجاد ثبات بیشتر در منطقه نیز کمک کند.

منبع: New York Times

و پایگاه کمپ بوهرینگ در کویت و پایگاه هوایی العدید در قطر، بزرگ‌ترین پایگاه ایالات متحده در خاورمیانه، را هدف قرار داد. تصاویر ماهواره‌ای نشان می‌دهد که خسارات گسترده‌ای به ساختمان‌ها و زیرساخت‌های ارتباطی در چندین نقطه وارد شده است.

تخمین هزینه کامل خسارات ناشی از حملات تلافی‌جویانه ایران دشوار است. به گفته یک مقام کنگره، ارزیابی پنتاگون که هفته گذشته به کنگره ارائه شد، هزینه تنها حمله به مقر ناوگان پنجم نیروی دریایی ایالات متحده در بحرین در ۲۸ فوریه را حدود ۲۰۰ میلیون دلار اعلام کرد.

در اول مارس، یک پهپاد ایرانی به ساختمانی که محل استقرار پرسنل نظامی در بندر شعبیه در کویت بود، حمله کرد و شش نظامی آمریکایی را کشت.

پنتاگون روز یکشنبه اعلام کرد که یک سرباز دیگر آمریکایی در حمله جداگانه ایران در اول مارس به پایگاه آمریکایی در عربستان سعودی کشته شد و تعداد کشته‌شدگان به هفت نفر رسید.

سرعت حملات ایران از روزهای آغازین جنگ کاهش یافته است، اما حملات ادامه داشته است. پایگاه هوایی العدید، پایگاه هوایی علی السالم، پایگاه هوایی الظفره، کمپ بوهرینگ و ستاد ناوگان پنجم نیروی دریایی، همگی بیش از یک بار مورد حمله قرار گرفته‌اند.

از جمله پرهزینه‌ترین خسارات وارده به زیرساخت‌های آمریکا، خسارات وارده به سیستم‌های دفاع هوایی بوده است که از ایالات متحده و متحدانش در سراسر خاورمیانه محافظت می‌کنند.

ایران به طور سیستماتیک سیستم‌های دفاعی و ارتباطی، از جمله اجزای سیستم دفاع منطقه‌ای ارتقا یافته بالا، معروف به THAAD را هدف قرار داده است. این سیستم از یک رادار برای دریایی و رهگیری تهدیدات هوایی در سراسر منطقه استفاده می‌کند.

در پایگاه هوایی موفق السلطی، یک قطب مهم برای نیروی هوایی ایالات متحده در اردن، تصاویر ماهواره‌ای از ماه فوریه، تجهیزات راداری را در لبه جنوبی پایگاه نشان می‌دهد. تصویری که دو روز پس از شروع جنگ گرفته شده، آسیب شدید به چیزی از نشان می‌دهد که ظاهراً یک حسگر دفاع هوایی است. بودجه نظامی و اسناد قرارداد نشان می‌دهد که یک واحد رادار از این نوع می‌تواند تا نیم میلیارد دلار هزینه داشته باشد.

ویدیویی از ۲۸ فوریه نشان می‌دهد که یک پهپاد ایرانی به مقر ناوگان پنجم نیروی دریایی ایالات متحده در منامه، بحرین حمله می‌کند و به چیزی که ظاهراً یک رادوم ارتباطی است، آسیب می‌رساند.

تجربه

ایران هزاران موشک و پهپاد به سمت پایگاه‌های نظامی آمریکا و کشورهای متحدش در سراسر منطقه شلیک کرده است. حداقل ۱۱ پایگاه یا تأسیسات نظامی آمریکا آسیب دیده‌اند

گزارش تحقیقی نیویورک تایمز از ضربه ایران به ۱۷ پایگاه نظامی آمریکا در منطقه حکایت می‌کند

تنبیه شدید متجاوز

سیاست خارجی

ایران با پرتاب پهپاد و موشک به اهداف آمریکایی در سراسر خاورمیانه، هدف قرار دادن سربازان آمریکایی و آسیب رساندن به پایگاه‌های نظامی و زیرساخت‌های دفاع هوایی، به حمله آمریکا و اسرائیل به این کشور پاسخ داده است.

نیویورک تایمز حداقل ۱۷ سایت و تأسیسات آسیب‌دیده آمریکایی را شناسایی کرده است که چندین مورد از آنها از زمان شروع جنگ پیش از یک بار مورد حمله قرار گرفته‌اند. تحلیل ما بر اساس تصاویر ماهواره‌ای

تجاری با وضوح بالا، ویدیوهای تأیید شده رسانه‌های اجتماعی و اظهارات مقامات آمریکایی و رسانه‌های دولتی ایران است. مقامات نظامی آمریکا می‌گویند شدت حملات تلافی‌جویانه نشان داده است که ایران بیش از آنچه بسیاری در دولت ترامپ پیش‌بینی می‌کردند، برای جنگ آماده بوده است.

همچنین به این معنای است که ایران به سایت‌ها و تأسیسات آمریکایی ارائه می‌دهیم. بسیاری از این تصاویر به طور عمومی در سایت‌های خبری و رسانه‌های اجتماعی منتشر شده‌اند. اما در مواردی که این اتفاق نیفتاده است، ما تصاویری